

Foto: Store norske leksikon

Foto: R.F. Wright

Tema 1: Intensivert skogbruk som klimatiltak – i hvor stor grad er vannmiljøet ivaretatt i nasjonalt og internasjonalt regelverk for bærekraftig skogbruk?

I 2015 lanserte den norske regjeringen intensivert skogbruk som et tiltak for å dempe klimaendringene. Dette inkluderte: (1) skogbruk på nye områder, (2) fortetting av eksisterende skog og (3) nitrogen gjødsling av skog. I denne studien har vi sett nærmere på om overflatevann er tilstrekkelig ivaretatt når disse tiltakene blir satt ut i livet og i hvor stor grad effekter på vannkvalitet er vurdert.

Vi har gjort dette ved først å vurdere hvordan påvirkninger på vann blir hensyntatt i eksisterende nasjonale og internasjonale forskrifter for bærekraftig skogbruk og industrielle standarder. Dernest gir vi en oversikt over potensielle virkninger av de tre intensiveringstiltakene på vannkvaliteten i elver og innsjøer. Til slutt vurderer vi usikkerhetene som eksisterer med hensyn til overflatevann ved implementering av de nevnte tiltakene.

Først av alt er det en utfordring i å skille virkningene av klimatiltak i skogbruket fra virkningene av skogbruksnæringen generelt. Det er også viktig å understreke at tiltakene ikke er nye i norsk sammenheng, men at tilretteleggingen for de foreslåtte tiltakene

og de nye støtteordningene som er innført er ment å stimulere til en intensivering av den eksisterende skogsindustrien.

Noen svakheter i den nåværende ordningen er blitt identifisert. Mens skogsamvirkene har en sterk rolle i å sørge for at bransjestandarden blir overholdt, er det indikasjoner på at eksisterende ordninger for rapportering og kontroll er utilstrekkelige. For eksempel er det behov for mer tydelighet i forbindelse med sanksjoner mot skogeiere, andelslag og kommuner når forskrifter ikke overholdes.

Det er iverksatt en rekke forebyggende tiltak for å minimere direkte virkninger av skogsdrift på vannressursene. Disse forskriftene og retningslinjene er imidlertid for det meste rettet mot å ivareta vann- og miljøverdier under selve implementeringen av de ulike skogbrukstiltakene, for eksempel ved utvelgelse av områder som kan være egnet for mer intensivert skogbruk. Det er imidlertid en stor grad av usikkerhet knyttet til de langsiktige virkningene på vann- og miljøverdier av slike intensiveringstiltak innen skogbruket.

Referanse: Sundnes F, Karlsson M, Platjouw FM, Clarke N, Kaste Ø, Valinia S. Climate mitigation and intensified forest management in Norway – to what extent are surface waters safeguarded? Manuscript in review.

Kontakt: Frode Sundnes (frs@niva.no)

SURFER – Surface waters: The overlooked factor in the forestry climate mitigation debate.

Et prosjekt støttet av: **Forskningsrådet**